

BESLUT
2015-04-27

Dnr: 2015-00852

Klagande	Fadern
Motpart	Modern
Det överklagade beslutet	Centrala studiestödsnämndens (CSN) beslut den 17 februari 2015
Saken	Betalningsmottagare av studiehjälp

Nämndens beslut

Nämnden beslutar att studiehjälp till NN ska betalas ut med hälften vardera till båda föräldrarna.

Nämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN, som är född i november 1998, är berättigad till studiehjälp i form av studiebidrag från och med den 1 januari 2015.

Modern inkom den 4 februari 2015 med en anmälan om betalningsmottagare där hon begärde att få vara ensam betalningsmottagare av studiebidraget för NN, eftersom dottern bor stadigvarande hos henne. NN intygade på blanketten att hon bor stadigvarande hos sin mor.

Av utredningen i ärendet har framkommit att CSN därefter kontaktade Försäkringskassan och då fick information om att barnbidraget tidigare har betalats ut med hälften vardera till båda vårdnadshavarna samt att modern under hösten 2014 gjort en anmälan om att få bli ensam betalningsmottagare av barnbidraget. Det har vidare framkommit att Försäkringskassan gjorde bedömningen att modern inte har kunnat visa att barnet bor varaktigt hos henne och att barnbidraget därför skulle vara fortsatt delat.

CSN gav NN:s far tillfälle att lämna synpunkter på moderns anmälan om betalningsmottagare. Fadern hänvisade därvid till en dom från hovrätten som reglerar frågan om vårdnad, umgänge och boende för NN och hänvisade i övrigt till Försäkringskassans beslut gällande betalningsmottagare av barnens barnbidrag.

CSN beslutade den 17 februari 2015 att modern ska vara betalningsmottagare för NN:s studiehjälp. Till stöd för beslutet anfördes att modern har gjort gällande att NN är varaktigt bosatt hos henne.

Fadern överklagade beslutet den 24 februari 2015 och begärde att studiehjälpen ska betalas ut med hälften vardera till båda föräldrarna. Han anförde följande. Dottern är folkbokförd hos modern för att det är deras ursprungliga gemensamma adress och det har hittills inte funnits anledning att ändra på det. Att dottern intygat att hon bor stadigvarande hos modern bör lämnas helt utan avseende eftersom hon är minderårig. Fadern hänvisade återigen till Försäkringskassans beslut gällande barnens barnbidrag och bifogade domar från tingsrätten och hovrätten gällande vårdnaden om barnen mm.

CSN överlämnade ärendet med ett yttrande den 4 mars 2015. Av yttrandet framgår att de omständigheter som fadern redovisat i sitt överklagande medför att CSN numera gör bedömningen att även han bör registreras som betalningsmottagare.

Överklagandenämnden har berett båda vårdnadshavarna tillfälle att inkomma med synpunkter på CSN:s yttrande. Modern har även fått ta del av faderns överklagande med bilagor.

Fadern kompletterade den 17 mars 2015 sitt ärende med Försäkringskassans beslut av den 6 mars 2015 gällande underhållsstöd.

Överklagandenämnden har informerat modern om den kompletteringen som inkommit i ärendet.

Modern inkom den 24 mars 2015 med synpunkter på de handlingar hon fått ta del av.

Författningsbestämmelser

Av 2 kap. 2 § studiestödslagen (1999:1395) framgår att studiehjälp lämnas till studerande.

Av 2 kap. 33 § studiestödsförordningen (2000:655) framgår bl.a. följande. Studiehjälp ska betalas ut till den studerandes föräldrar eller någon annan vårdnadshavare enligt samma grunder som tillämpas vid utbetalning av allmänt barnbidrag.

Av 16 kap. 5 § socialförsäkringsbalken (2010:110), i dess lydelse från den 1 mars 2014, framgår bl.a. följande. När föräldrar har gemensam vårdnad om ett barn lämnas barnbidrag med hälften till vardera föräldern. Anger föräldrarna i en gemensam anmälan till Försäkringskassan vem av dem som ska vara bidragsmottagare lämnas dock barnbidraget till den angivna mottagaren.

Av 16 kap. 7 § samma balk framgår att har föräldrar, som inte bor tillsammans, gemensam vårdnad om ett barn så gäller följande.

1. När barnet bor varaktigt tillsammans med endast en förälder lämnas barnbidraget till den föräldern, om han eller hon har gjort anmälan om det.

2. När barnet bor varaktigt hos båda föräldrarna (växelvist boende), lämnas barnbidraget med hälften till vardera föräldern efter anmälan av någon av dem.

Av 16 kap. 8 § samma balk framgår följande. Ett barn ska anses ha växelvis boende, om sådant boende görs sannolikt av den förälder som har anmält att barnbidraget ska lämnas med hälften till vardera föräldern.

Av 2 kap. 34 § studiestödsförordningen framgår att CSN får meddela närmare föreskrifter om utbetalning av studiehjälp.

Av 11 kap. 4 § CSNFS 2001:6, med ikraftträdande den 1 juli 2014, framgår följande. Har föräldrar, som inte bor tillsammans, gemensam vårdnad om en studerande gäller följande.

1. När den studerande varaktigt bor tillsammans med endast en förälder betalas studiehjälpen till den föräldern, om han eller hon har gjort anmälan om det.
2. När den studerande bor varaktigt hos båda föräldrarna (växelvist boende), betalas studiehjälpen med hälften till vardera föräldern efter anmälan av någon av dem.

Av 11 kap. 5 § samma föreskrifter framgår att en studerande ska anses ha varaktigt boende hos en förälder, om sådant boende görs sannolikt av den föräldern. Av bestämmelsen framgår även att en studerande ska anses ha växelvist boende, om sådant boende görs sannolikt av den föräldern som har anmält att studiehjälpen ska betalas ut med hälften till vardera föräldern.

Nämndens bedömning

Som framgår av 11 kap. 5 § CSNFS 2001:6 ska den studerande anses ha varaktigt boende hos en förälder om sådant boende görs sannolikt av den föräldern. I ärendet har modern gjort gällande att NN bor stadigvarande hos henne. Till stöd för sitt påstående har modern åberopat ett intyg från NN om att så är fallet. Med hänsyn till att NN är underårig och med beaktande av ärendets art, dvs. att båda hennes föräldrar är parter, finner nämnden att intyget inte kan tillmätas någon avgörande betydelse. Någon annan utredning till stöd för sitt påstående har modern inte åberopat. Redan på grund härav finner nämnden att modern inte har gjort sannolikt att NN varaktigt bor hos henne.

Till detta kommer att fadern lämnat in såväl domar som beslut från Försäkringskassan som motsäger moderns påstående.

Mot bakgrund av det ovan anförda ska överklagandet således bifallas.

Hans Göran Åhgren

Helena Engelholm

Beslut har fattats av Charlotte Waas, ordförande, Anita Enocksson, vice ordförande, Hans Göran Åhgren, direktör, samt ledamöterna Hans Eklund, Eva Gullfeldt, Mikael Herjevik och Birgitta Åkerman.

Föredragande: Helena Engelholm

Kopia till CSN
CSN, rättsavdelning